

Investiciono-razvojni fond
Crne Gore A.D.

2024

Kratkoročni krediti za likvidnost

1. Cilj programa

Imajući u vidu potrebu crnogorske privrede za kratkoročnim sredstvima, IRF CG A.D. će i u 2024. godini omogućiti dostupnost finansiranja sa kratkoročnim kreditnim linijama za finansiranje tekućih potreba klijenata. Izražena investiciona aktivnost privrednih subjekata u prethodnom periodu često je bila uzrok ročne neusklađenosti sredstava i izvora sredstava. Pored faktoringa kao kratkoročnog finansijskog instrumenta koji se bazira na otkupu potraživanja ili obaveza, u ponudi će biti i klasična kratkoročna kreditna linija. Ova sredstva su prije svega namijenjena za prevazilaženje zastoja u kratkoročnim poslovnim aktivnostima. Realizacijom ove kreditne linije pokušće se smanjiti uticaj na poslovanje prethodno pomenutih problema.

2. Namjena kredita

Kratkoročna kreditna linija namijenjena je za finansiranje kratkoročnih potreba klijenata koje nastaju u redovnim poslovnim aktivnostima krajnjeg korisnika kredita, a odnose se na potrebe za finansiranje tekuće likvidnosti, obrtnih sredstava, sirovina, materija, finasiranje zaliha robe, ostalih proizvodnih troškova, priprema proizvodnje/proizvoda za izvoz, priprema objekata ili poboljšavanje smještajnih kapaciteta za turističku sezonu, plaćanje dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze.

Sredstva kredita se isključivo mogu koristiti za nabavku sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, sitnog inventara, plaćanje režijskih troškova .

Krediti namijenjeni preduzetnicima i preduzećima u sektoru turizma, sredstva mogu iskoristiti za uređenje, adaptaciju, opremanje prostora za pružanje turističkih usluga, odnosno pripremu motela i hotela.

Sredstva kredita ne mogu se koristiti za:

- otplatu postojećih kreditnih zaduženja;
- čiste finansijske aktivnosti (npr. kupovina HOV);
- davanje zajmova kupcima ili drugim pravnim i fizičkim licima;
- nabavku osnovnih sredstava.

Finansijska podrška se neće odobravati u sljedeće svrhe:

- Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
- Izgradnja stambenih i poslovnih prostora radi prodaje, kao i izgradnja benzinskih pumpi;
- Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
- Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolini i opasnom za ljudsko zdravlje;
- Bankarstvo i osiguranje;
- Djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija;
- Kupovina udjela u drugim društvima, akcija i ostalih vrijednosnih papira;
- Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti;
- Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

3. Korisnici kredita

Korisnici kredita mogu biti privredna društva i preduzetnici i svi ostali oblici organizovanja koje predviđa Zakon o privrednim društvima, kao i lica koja djelatnost obavljaju na način definisan pravilima djelatnosti kojima se bave (zanatlige, poljoprivredni proizvođači, PZU i sl.).

Ovom kreditnom linijom IRF CG A.D. će kreditirati projekte krajnjih korisnika koji ostvaruju prihode u sljedećim djelatnostima:

- Proizvodnja;
- Drvoprerada;
- Poljoprivreda i proizvodnja hrane;
- Turizam i ugostiteljstvo;
- Usluge;
- Trgovina.

Krajnji korisnici ovih kreditnih aranžmana mogu biti subjekti koji od Uprave prihoda i carina obezbijede potvrdu da uredno izmiruju svoje poreske obaveze.

Pravo na kredit ne postoji, već IRF CG A.D. na osnovu svakog pojedinačnog zahtjeva donosi posebnu odluku.

4. Način kreditiranja

IRF CG A.D. realizuje ovaj Program:

- direktnim kreditiranjem korisnika kredita;

Zahtjevi za odobrenje kredita koji nijesu dokumentovani obaveznom propisanom dokumentacijom neće se razmatrati.

5. Kreditni uslovi

Direktno kreditiranje:

- Maksimalni iznos do 3.000.000,00 €, (za preduzetnike i poljoprivredne proizvođače do 50.000,00 €)
- Minimalni iznos 10.000,00 €;
- Kamatna stopa iznosi 4,20% na godišnjem nivou uz proporcionalan sistem obračuna kamata;
- Rok otplate do 1 godine (uključujući grejs period);
- Način otplate: mjesечно, kvartalno, uz garanciju poslovne banke jednokratno;
- Grejs period do 3 mjeseca.

Aktivni korisnici ove vrste kredita IRF CG A.D. mogu ponovo aplicirati za dodatna sredstva, s tim što će se voditi računa da ukupna izloženost po osnovu kredita prema jednom klijentu sa povezanim licima bude u skladu sa njegovim bilansnim pokazateljima.

Maksimalna izloženost prema jednom klijentu uključujući i sva povezana lica biće definisana internim aktima Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D.

Zavisno od cijene raspoloživih izvora finansiranja, kamatna stopa može biti veća, sa čim bi korisnik sredstava Fonda bio uredno upoznat.

6. Naknade

Visina naknade je 0,30% na odobreni iznos kredita.

7. Korišćenje kredita

Rok za korišćenje kredita je do 3 mjeseca.

Krajnji period korišćenja određivaće se za svaki kreditni aranžman pojedinačno u zavisnosti od realnih potreba i dinamike ulaganja sredstava.

Korisnici kredita dužni su kredit koristiti namjenski u skladu sa ovim programom i ugovorom koji se potpiše između IRF CG A.D. i korisnika.

IRF CG A.D. će sprovoditi kontrolu namjenskog korišćenja kredita.

IRF CG A.D. realizuje odobrene direktnе kredite prenosom sredstava na sljedeći način:

- Minimum 50% kreditnih sredstava na račun dobavljača, odnosno izvršioca usluga/radova ;
- Preostali iznos kredita na račun Korisnika kredita jednokratno ili po tranšama – fazno (na osnovu dokumentacije za prenos sredstva ili dokumentacije o izvršenom plaćanju - refundacija);

Prenos sredstava direktno na račun Korisnika po tranšama - fazno, podrazumijeva da se naredni prenos sredstava po pravilu neće vršiti prije nego što Korisnik kredita opravda namjensko trošenje prethodno realizovanih sredstava po odobrenom kreditu (sredstva po već prenešenim tranšama).

Dio kreditnih sredstava u minimalnom iznosu od 50% iznosa kredita koji se isplaćuje na račun dobavljača, odnosno izvršioca usluga/radova, takođe se može isplatiti i na račun Korisnika kredita i to u slučaju refundacije prethodnih plaćanja, uz dostavljanje odgovarajuće dokumentacije ili u slučaju plaćanja ino dobavljačima.

Refundaciju prethodnih plaćanja je moguće izvršiti na osnovu dostavljene analitičke kartice dobavljača potpisane i pečatirane od strane korisnika kredita, uz Izjavu o korišćenju sredstava. Refundacija će se vršiti u skladu sa internim aktima Fonda.

Prenos sredstava direktno na račun Korisnika za potrebe plaćanja ino dobavljačima po pravilu se vrši u tranšama-fazno, dok u slučaju jednokratne isplate Korisnik kredita je dužan da u roku od 30 dana od isplate sredstva na račun dostavi odgovarajuću dokumentaciju o plaćanju ino dobavljačima.

Fond zadržava pravo da tokom vršenja kontrole namjenske upotrebe sredstava traži dodatnu dokumentaciju u skladu sa internim aktima Fonda.

8. Instrumenti obezbjedjenja

Kao instrumente obezbjeđenja kredita IRF CG A.D. će prihvati mjenice, hipoteke na nepokretnostima, bankarske garancije, garancije jedinica lokalne samouprave, garancije Vlade Crne Gore, jemstva bonitetnih pravnih lica, zaloge potraživanja, premije, subvencije, grantovi i direktna plaćanja koja

obezbjeđuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i druge uobičajene instrumente obezbjedjenja u bankarskom poslovanju u skladu sa aktima IRF CG A.D. i odlukama nadležnih organa IRF CG A.D.

Sve troškove u vezi pribavljanja instrumenata obezbjedjenja i sprovođenja poslova oko osiguranja, brisanja i povraćaja realizovanih instrumenata snosi korisnik kredita.

9. Potrebna dokumentacija

Potrebna dokumentacija za realizaciju projekta kroz direktni kreditni aranžman:

- Zahtjev za kredit;
- Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata ne stariji od 30 dana;
- Rješenje o registraciji za PDV, ako je krajnji korisnik obveznik PDV-a;
- Važeći statut društva;
- Saglasnost za pristup podacima Regulatornog kreditnog registra Centralne banke Crne Gore (RKR) uključujući osnivače i povezana lica;
- Važeći obrazac ovjerenih potpisa lica ovlašćenih za zastupanje (OP) i važeći karton deponovanih potpisa;
- Potvrda Uprave prihoda i carina o urednom izmirivanju poreza i doprinosa ne starija od 30 dana.
- Komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bruto bilans (Zaključni list), Analitika kupaca i dobavljača) – za posljednje tri godine, kao i presjek gore navedenih izvještaja za tekuću godinu, izuzev kod klijenata koji nisu u obavezi da sastavljaju finansijske izvještaje;
- Izvještaj revizora za korisnike kredita koji su obveznici revizije po zakonu;
- Odgovarajući obrazac za posljednji mjesec uplate poreza i doprinosa za zaposlene ovjeren od Uprave prihoda i carina (dokaz o broju zaposlenih);
- Prijedlog instrumenata obezbjedjenja;
- Profakture, predugovore (kopija ili original), analitičke kartice dobavljača potpisane i pečatirane od strane korisnika kredita uz izjavu o korišćenju sredstava za nabavku sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, sitnog inventara i plaćanje režijskih troškova (IRF CG A.D. neće prihvatati ponude/predugovore koje su izdate od fizičkih lica, ponude/predugovore od povezanih lica, kao ni interne fakture). Predmetna dokumentacija ne može biti starija od 3 mjeseca od datuma predaje zahtjeva za kredit.

Sva dokumentacija se dostavlja na crnogorskom jeziku.

Stručna služba IRF CG A.D. zadržava pravo zahtijevanja dodatne dokumentacije.

10. Ostale odredbe

Dodatna pravila koja se primjenjuju na ovaj Program kreditiranja, a koja nisu pomenuta u ovom dokumentu, definisana su posebnim aktima koje donose nadležni organi IRF CG A.D.

11. Period trajanja kreditne linije

Kreditna linija traje do 31.12.2024. godine, odnosno do njene promjene ili ukidanja.

Predsjednik Odbora direktora

Velizar Kaluđerović